

Zločini med živali.

PTIČI.

Pred kratkem se je vršila v manjšem mestu na Angleškem sodna obravnava. Pred sodni dvor je bila postavljena kletka, v kateri je ždela sraka. Obtožnica je dolžila ptico, da je bila zalotena pri kraji zlatnine in drugih dragocenosti, katere je znašala na gotovi kraj že dalje časa. Sodišče ni kaznovalo ptice, ampak lastnika, ki je naučil srako izmikanja, ki je uspevalo neizsledeno več let in je pretkanec naravnost obogatel.

Znan je slučaj, da je posedal vrt za vzdrževanje živali v Monakovem sraku, ki se je oglašala na ime »Hans«. Bila je tako krotka, da je priletela k mizam obiskovalcev in se je pustila od njih krmiti. Monakovska sraka pa je bila pretkana tatica, ki je z vso spretnostjo kradla svetle predmete in jih skrivala v svojem gnezdu. Precej časa je trpelo, predno so odkrili srakino skladišče ukradenih dragocenih predmetov in ga izpraznili.

Znana je posebna vrsta rac, ki kradejo ena drugi jajca iz gnezd in jih skoraj ni mogoče zasačiti pri nepoštenem poslu.

Ptiči pingvini, ki žive ob južnem tečaju in v severnih krajih, kradejo eden drugemu jajca z gnezdom vred. Samice pingvinov morajo čuvati svoja gnezda še pred posebno ptico roparico, ki žre njihova jajca, kakor hitro zapazi, da je gnezdo nezastraženo.

Ptica pelikan ima pod dolgim kljunom posebno vrečo, v katero shranjuje nalovljene ribe za svoje mladiče. Pelikan je pri požiranju nalovljenih rib precej počasen in neroden. Njegov ribiški posel opazuje roparska vrsta galeb. V trenutku, ko se muči pelikan, da bi pogoltnil ujeto ribo, mu sede galeb ropar na glavo, izmakne ribo ter odleti z njo.

So po južnih krajih zelo veliki jastrebi, ki se preživljajo izključno od mrhovine in jih imenujejo tudi grobarje. — Ptič mirabu ima tako neroden kljun, da ne more z njim odtrgati z mrhovine kos mesa. Zvit mirabu pazi v bližini poginjene živali, da jo začne mesariti jastreb mrhovinar. Ko je odtrgal z ostrim kljunom s trupla kos mesa, mu ga izmakne prežeči mirabu in ga pogoltne. Velikokrat pride med obema pticama do obračuna radi kraje oziroma ropa, a v takih spopadih je navadno zmagovalec spretni ter urni mirabu.

Večje živali.

Pri večjih živalih je opaziti manjše nagnenje do kradljivosti nego pri pticah. V Argentini v južni Ameriki se podi okrog siva lisica. Ako se naseli roparica kje v bližini človeškega stanovanja, ukrade vse, kar jej dopade in izmakne predmete skrbno skriva.

Tatice so tudi hijene. Slikar divjih zveri Viljem Kuhnert (Nemec) je opazoval, kako se je plazila hijena v temni noči v človeško taborišče na prostem. Zamorcu, ki je trdno spal, je pofatila vse mogoče predmete in zbežala z njimi. Obče znano je, da se utihotapljajo hijene v bolji samotna človeška

prebivališča, kjer kradejo vse in če ne morejo drugega, zbežijo s kosom starega usnja.

Po argentinskih pašnikih (pampah) je razširjena vrsta miši, ki se imenujejo »zajčje miši«. Ta miš krade predmete, ki se posebno svetijo. Indijanci izrabljajo mišjo kradljivost. Izkopavajo mišje luknje in si prilastčajo iz njih razne tamkaj shranjene dragocenosti.

Opice se zbirajo v cela krdela, ki se podajajo na ropanja po vrtovih. Opice roparice postavljajo posebne straže, ki pazijo, da bi roparic kdo ne presenetil.

V Severni Ameriki v zaščitenem Yosemite naravnem parku so medvedi, ki radi okradejo obiskovalce in se s posebno spretnostjo lotijo izropanja — avtomobilov, ako so brez nadzorstva. Znan je slučaj, da so ukradli medvedi s poštnega avtomobila dragocen zavoj in ga skrili.

Mravlje.

Med malimi živali je znana vrsta malih mravelj tatic. Naselijo se kje v bližini mravljišča večjih sester. Izkopljejo podzemeljske rove, ki vodijo na skrivaj do gnezdišča velikih mravelj, oropajo jajčeca in jih požro. Ako so zasačene pri roparskem poslu, se nekaj časa spretno branijo, nato pa zbežijo skozi prej omenjene rove. Večje in močnejše mravlje ne morejo za roparicami, ker so luknje za pobeg veliko preozke za trupla preganjalcev.

Krvoloki in kanibali med živali.

Ako požre ena žival drugo, da se nahrani, jej tega početja ni šteti v zlo, ker je to naravno. So pa med živali tudi take, ki se naslanjajo na moriji in prelivanju krvi. V vrsto teh krvolokov spada predvsem leopard. Ta zver pokolje večkrat cele črede, a ne radi tega, da bi si utešila glad, ampak da se napije krvi.

O kuni je znano, ako udere v kurnik, pomori vse kure in jim izpije kri. Našli so v okrvavljenih kurnikih kune, ki so obležale kakor pljane od preobilice popite krvi.

Med živalstvom so tudi kanibali, take vrste živali, ki žro svoje sodruge. Mnogokrat se zgodi, da požre medved svoje lastne mladiče. Pajkova samica si rada privoščiči samca; rak požre samico. Kanibalstvo se pa ne dogaja radi gladi, ampak je neugnana strast.

V Mehiki živijo škorpijoni. Mladiči, ki si ne morejo sami poiskati hrane, požro lastno mater.

Mlade lisice se lotijo matere, ako ta pogine iz kakega vzroka poleg njih v luknji.

Sodbe nad živali.

Srednji vek je bil doba marsikaterih danes nam smešnih zablod, med katere spada tudi sodba živali radi zagrešenih zločinov. Zadnji smrtni sodbi nad živali sta bili izrečeni na Francoskem ne v srednjem veku, ampak celo v novejši dobi leta 1793 in leta 1845. V neki vasi v Slavoniji so obsodili veliko kobilico leta 1866 na smrt, ker so tedaj upostošile kobilice nekatere slavonske kraje. Kobilico so po izrečeni smrtni obsodbi utopili v vodi. V Nemčiji je bila sojena na smrt na vešalih zadnja zver leta 1685. Bil je to volk, katerega

so pobili, ko je moril čredo v mestu Eschenbach. Že ubitega volka so obsodili, da se ga mora mrtvega obesiti na vešala.

Raznoterosti.

Najbogatejša gospodična — najskromnejša nakupovalka. Gospodična Doris Duke, najbogatejša gospica na celem svetu, ki je podedovala že z 12. letom premoženje staršev v znesku — 150 milijonov dolarjev, se mudi začasno v Parizu. V posesti premoženja, kojega obresti tudi pri najboljši volji ne more porabiti, pa kaže izredno štedljivost pri nakupovanju. 19letna dama se zanima za cene, jih primerja in kupuje le predmete, ki so poceni. Na upraskanje, zakaj da se peha ona kot tolikokratna milijonarka za tržnimi cenami, je odgovorila gospica Duke: »Zadeva je popolnoma enostavna. Ako bi se trudili vsi drugi, da bi bili poučeni glede dnevnih cen in bi te med seboj primerjali, bi ne zapadli skušnjavi, da bi kupovali dvakrat toliko, kolikor rabijo, in bi si prihranili polovico izdatkov.« V občem pa ni neskaljeno veselje: igrati ulogo najbogatejše deklice na svetu. Gospica Duke kaže plahost napram javnosti in bi jej bilo najljubše, ako bi se ne zmenil sploh nikdo za njo.

Letalec pojedli ljudožrci. Pred dvema mesecema se je neki letalec po imenu Trist, odpravil preko gorovja na Novi Gvineji in od tedaj ga niso več videli. Kakor pripovedujeta dva domačina, se je Trist v Avstraliji ponesrečil z aeroplanom in je šel s prostora, kjer je moral pristati, v bližnjo vas. Domačini so pa tam divje narave ter so ga pobili in si z njim priredili pojedino. Skupina 50 oseb, ki je šla pred nekaj dnevi pogrešenega iskat, se je morala vrniti, ker so jo ogrožali domačini.

Iz statistike o samomorih v Združenih državah Severne Amerike. Preko prepada Arroyo Seco v Pasadeni, v lepem vrtnem mestu, katerega imenujejo tudi dom milijonarjev ameriškega mesta Los Angeles, se vzpenja most, ki je cilj samomorilcev, ki skačejo z mosta in priletijo na iz globočine grozeče skale. 32 moških in žensk se je že poglalo z mostu v prepad. Most je za samomorilce tolika privlačnost, da že ugiba policija, če ne bi kazalo, da bi obdali vsako stran mosta z mrežo, v katero bi se ujel samomorilec. »Samomor je prišel preveč v navado, da je postal socialni problem, ki ima globoko segajoč pomen«, tako namreč povdarja poročilo ameriške zavarovalne družbe, ki vsebuje statistiko glede samomor iz l. 1930. Po tej statistiki lahko cenimo število samomorilcev v Združenih državah na letnih 18—20.000 oseb in to brez vsakega pretiravanja. Po nadaljnjih zatrdilih statistike je odstotna številka samomorov v 100 ameriških mestih s 100.000 prebivalci od 15.40 v letu 1900 poskočila v l. 1930 na 20. Med temi 100 ameriških mesti z največjimi odstotki glede samomorov je pa Newyork na — zadnjem mestu.